

УДК 343.272(477)1

Зелькіна Т. Є. – аспірант кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4751-5514>

Сутність й актуальні питання арешту майна в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування

Метою статті є дослідження сутності й актуальних питань арешту майна в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування. **Методологія дослідження.** У роботі використано загальнонаукові та спеціально-наукові методи пізнання, конкретне поєднання яких зумовлене метою та завданнями дослідження. Використання формально-логічного методу дало змогу визначити, уточнити й доповнити окремі поняття, категорії, упорядкувати понятійно-категоріальний апарат. Застосовано також методи формальної логіки, зокрема аналізу й синтезу, дедукції та індукції, аналогії та узагальнення тощо. **Наукова новизна** статті полягає в тому, що в ній здійснено дослідження арешту майна в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування на сучасному етапі державно-правового розвитку, а також виокремлено актуальні проблеми в цій сфері. **Висновки.** Арешт майна є одним із найпоширеніших прикладів обмеження майнових прав осіб у кримінальному процесі на етапі досудового розслідування. Подальші наукові дослідження в цій сфері слід пов'язувати з детальним розробленням деяких проблем правового регулювання в аналізованій сфері. Зокрема, це стосується питання забезпечення прав третіх осіб, щодо майна яких вирішують питання про арешт. Проблеми постають і у випадку арешту цінних паперів, що актуалізує необхідність розроблення дієвого механізму контролю за їх обігом. Потребує аналізу й можливість накладення арешту на майно, яким є кошти у вигляді так званої криптовалюти, статус якої як об'єкта цивільно-правових відносин досі не є чітко визначеним, а про кримінальний процесуальний статус цього явища взагалі не йдеться.

Ключові слова: майно; арешт; кримінальне провадження; досудове розслідування; процедура; кримінальний процес.

Вступ

Кримінальне судочинство є такою сферою державної діяльності, у якій права громадян найчастіше можуть бути порушені, причому з боку держави та її органів. Зазначене, передусім, пов'язано з тим, що для забезпечення кримінального процесу та реалізації його завдань під час досудового розслідування й судового розгляду до учасників процесу можуть застосовувати заходи процесуального примусу, що становить певну небезпеку обмеження чи порушення конституційних прав і свобод (Pivnenko, 2016, p. 169). У кримінально-процесуальну діяльність залучено не тільки осіб, яких притягнуто до кримінальної відповідальності, фактично винних у вчиненні кримінально каранних діянь, а й осіб, які постраждали від цих злочинів, інших громадян. Права таких осіб також мають бути забезпечені належно. Слід акцентувати увагу на проблемі забезпечення особистих прав у досудовій стадії процесу, оскільки саме там заходи процесуального примусу застосовують найчастіше. Застосування примусу з боку держави з метою задоволення суспільних та особистих інтересів, які не можуть бути досягнуті без примусу, не є і не може бути добровільним стосовно громадян. У зв'язку із цим актуалізуються питання кримінальної процесуальної регламентації питань арешту майна на стадії досудового розслідування як примусового заходу, спрямованого на забезпечення кримінального провадження.

Питання протидії корупції та економічним злочинам загалом є одним з провідних напрямів сучасної кримінально-правової політики (Shatrava, 2017; Biletskyi, 2017). У контексті досудового розслідування злочинів економічної спрямованості саме арешт майна є одним з найважливіших засобів забезпечення кримінального провадження.

Аспекти окресленої проблематики досліджували О. М. Бондаренко, О. В. Верхогляд-Герасименко, І. І. Войтович, І. А. Воробйова, Р. Герасимов, Я. Гольдарб, В. О. Гринюк, Я. В. Замкова, А. Кравченко, Г. М. Куцкір, Д. В. Лісніченко, Т. В. Лукашкіна, В. Мацко, Ю. М. Мирошніченко, Н. С. Моргун, В. В. Муранова, С. М. Смоков, О. Ю. Татаров, О. Фірман, О. Г. Шило, А. Е. Щасна та ін. Водночас потребує детального аналізу питання сутності арешту майна в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування на сучасному етапі.

Мета і завдання дослідження

Метою статті є вивчення сутності й актуальних питань арешту майна в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування.

Виклад основного матеріалу

Кримінальний процес є видом державної діяльності, необхідним для приведення в дію, застосування матеріального кримінального закону (Muravev, 2016). У кримінальному провадженні

примус поширюється на фізичну свободу громадян, можливість вибору їх місця мешкання, форм спілкування. Окремі засади примусу спрямовані на обмеження майнових прав або інший вплив на сферу майнових відносин громадян і юридичних осіб. Це майновий примус, який полягає в ціловому впливі на майнові права учасників кримінального судочинства й інших осіб, що зумовлений необхідністю встановлення належного порядку кримінального провадження та забезпечення прав зацікавлених осіб.

Одним із завдань кримінального судочинства є захист прав і законних інтересів осіб та організацій, потерпілих від злочинів. Загалом у системі заходів, що застосовує держава щодо забезпечення законності та зміцнення правопорядку, одне із центральних місць посідає захист прав і свобод людини й громадянина (Malanchuk, 2018). Без дотримання прав громадян діяльність органів державної влади й управління, зокрема поліції, позбавлена будь-якого практичного та гуманітарного сенсу (Admiralova, 2014).

Захист прав і законних інтересів потерпілих від злочинних посягань забезпечують за допомогою кримінального переслідування осіб, що вчинили злочин, встановлення розмірів шкоди, заподіяної злочинцем, і вжиття заходів щодо забезпечення її відшкодування та справедливого покарання винних осіб.

Накладення арешту на майно є фактично єдиним заходом, що забезпечує виконання вимог за заявленим цивільним позовом у межах розглянутого кримінального провадження за відсутності добровільного погашення.

Накладення арешту на майно – це захід процесуального примусу, що полягає в забороні, адресованій власнику майна, розпоряджатися та в необхідних випадках користуватися ним, а також у фактичному вилученні майна й передачі його на зберігання (Sinenko, 2014, р. 8).

Накладення арешту на майно є важливим засобом забезпечення відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної злочинцем, оскільки він завершує діяльність із розшуку майна, набутого злочинним шляхом, і слугує основним засобом забезпечення звернення до нього надалі (Іопов, 2012, р. 54). Накладення арешту на майно – це захід процесуального примусу, сутність якого полягає в забороні власника майна розпоряджатися або користуватися ним, а також у виключенні майна з обігу та передачі його на зберігання. Арештоване майно не може бути продане, подароване, обмінене, знищене, здане або закладене. Мета накладення арешту на майно – встановлення перешкод щодо його можливого відчуження або приховування (Іопов, 2012, р. 31).

Арешт, який накладають на майно, полягає в забороні власнику розпоряджатися майном, забороні операцій з грошовими коштами або

іншими цінностями, що знаходяться на зберіганні, рахунку або вкладі в кредитних організаціях у межах, у яких накладають арешт (Girginov, 2017; Jalbuu, 2016).

Питання законодавчого забезпечення арешту майна в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування є динамічними, повсякчас постають нові проблеми в зазначеній сфері (Suprun, & Yatsyk, 2018; Grigorev, 2016).

Законом України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо виконання рекомендацій, які містяться в шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стосовно удосконалення процедури арешту майна та інституту спеціальної конфіскації» від 18 лютого 2016 року № 1019-VIII КПК України доповнено ст. 642 «Третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт» і внесено зміни до п. 25, 26 ч. 1 ст. 3, ч. 4 ст. 20, гл. 17, ч. 1 ст. 393 КПК України ("Zakon Ukrainy", 2016).

У ч. 4 ст. 170 КПК України зазначено, що у випадку, передбаченому п. 2 ч. 2 цієї статті, арешт накладають на майно третьої особи за наявності достатніх підстав вважати, що воно підлягатиме спеціальній конфіскації у випадках, передбачених КК України. Арешт накладають на майно третьої особи, якщо вона набула його безоплатно або за вищу/нижчу від ринкової вартість і знала/мала знати, що таке майно відповідає будь-якій з ознак, зазначених у п. 1–4 ч. 1 ст. 962 КПК України. У чинному КПК України немає чіткого переліку прав третіх осіб, щодо майна яких вирішують питання про арешт. Лише в ч. 3 ст. 642 КПК України зазначено, що така особа має права, передбачені цим Кодексом для підозрюваного, обвинуваченого, у частині, що стосується арешту майна. На доктринальному рівні фахівці з цього приводу зауважують, що під час досудового розслідування третя особа, щодо майна якої вирішують питання про арешт, має такі права в аспекті, що стосується арешту майна: 1) бути чітко та своєчасно повідомлена про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення; 2) мати представника; 3) збирати й подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази; 4) брати участь у проведенні процесуальної дії – арешту майна; 5) під час проведення процесуальної дії ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносять до протоколу; 6) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби; 7) одержувати копії процесуальних документів і письмові повідомлення; 8) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України; 9) вимагати

відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, у порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися; 10) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, і в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави (Smaliuk, 2018, p. 90).

Ми поділяємо позицію фахівців, які на підставі системного аналізу ч. 1–4 ст. 170 КПК України дійшли висновку, що арешт на майно третьої особи може бути накладено у двох випадках: по-перше, з метою збереження речових доказів; по-друге, для забезпечення спеціальної конфіскації. Залежно від цього матеріально-правовими (фактичними) підставами арешту майна зазначених вище осіб у конкретному кримінальному провадженні можуть бути достатні підстави вважати, що: 1) речі, документи, гроші є знаряддям учинення кримінального правопорушення, зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюють під час кримінального провадження, зокрема предмети, що були об'єктом кримінально протиправних дій, гроші, цінності, інші речі, набуті кримінально протиправним шляхом або отримані юридичною особою внаслідок учинення кримінального правопорушення, тобто відповідають критеріям, які ставлять до речових доказів (ч. 3 ст. 3 ст. 170, ст. 98 КПК України); 2) майно підлягає спеціальній конфіскації у випадках, передбачених КК України, а саме гроші, цінності та інше майно, одержані внаслідок учинення злочину та (або) є доходами від такого майна; призначалися (використовувалися) для схилення особи до вчинення злочину, фінансування та (або) матеріального забезпечення злочину чи винагороди за його вчинення; були предметом злочину, крім тих, що повертаються власнику (законному володільцю), а в разі, коли його не встановлено, – переходять у власність держави; були підшукані, виготовлені, пристосовані або використані як засоби чи знаряддя вчинення злочину, крім тих, що повертаються власнику (законному володіль-

цю), який не знав і не міг знати про їх незаконне використання (абз. 1 ч. 4 ст. 170 КПК України, ч. 1 ст. 962 КК України) (Verkhohliad-Herasymenko, 2017, p. 21).

У ч. 1 ст. 64 КПК України зазначено, що третьою особою, щодо майна якої вирішують питання про арешт, може бути будь-яка фізична або юридична особа. Оскільки чітко вимоги до цих осіб не визначено, на практиці такий підхід означає, що фактично відповідні примусові заходи у вигляді арешту майна можуть бути застосовані до будь-якої особи. І хоча в ч. 3 цієї статті передбачено, що третя особа, щодо майна якої вирішують питання про арешт, має права й обов'язки, передбачені КПК України для підозрюваного, обвинуваченого, у частині, що стосується арешту майна, фактично ці особи є досить вразливими учасниками кримінального процесу, тому постає чимало ризиків порушення їхніх прав.

Наукова новизна

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в статті виокремлено актуальні питання кримінального процесуального регулювання арешту майна особи на етапі досудового розслідування в контексті сучасних реалій державно-правового розвитку.

Висновки

Таким чином, арешт майна є одним із найпоширеніших прикладів обмеження майнових прав осіб у кримінальному процесі на етапі досудового розслідування. Подальші наукові дослідження слід пов'язувати з детальним розробленням окремих проблем правового регулювання в зазначеній сфері. Зокрема, це стосується питання забезпечення прав третіх осіб, щодо майна яких вирішують питання про арешт. Проблеми постають і в разі арешту цінних паперів. Зазначене актуалізує необхідність розроблення дієвого механізму контролю за їх обігом. Потребує дослідження питання щодо можливості накладення арешту на майно, яким є кошти у вигляді так званої криптовалюти, статус якої як об'єкта цивільно-правових відносин досі не є чітко визначеним, а про кримінальний процесуальний статус цього явища взагалі не йдеться.

REFERENCES

- Admiralova, I.A. (2014). Administrativno-pravovoe obespechenie prav i svobod grazhdan v politsii zarubezhnykh gosudarstv [Administrative and legal support of the rights and freedoms of citizens in the police of foreign countries]. *Administrativnoe i munitsipalnoe pravo, Administrative and municipal law*, 12, 1277-1288. doi: <https://doi.org/10.7256/1999-2807.2014.12.12692> [in Russian].
- Biletskyi, A.V. (2017). Dosvid uchasti hromadskosti u zakhodakh shchodo zapobihannia koruptsinii zlochynnosti v Ukraini [Experience of Public Participation in Measures to Prevent Corruption in Ukraine]. *Problemy zakonnosti, Problems of legality*, 136, 225-235. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.136.93223> [in Ukrainian].
- Girginov, A. (2017). Confiscation and Criminal Assets Recovery - Review of Bosnian Law. *Beijing Law Review*, 8, 252-270. doi: <https://doi.org/10.4236/blr.2017.83015>.

- Grigorev, V.N. (2016). O pravovykh pozitsiiakh Konstitutsionnogo Suda Rossiiskoi Federatsii pri naloznenii aresta na imushchestvo [On the legal positions of the Constitutional Court of the Russian Federation in case of seizure of property]. *Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo universiteta, Bulletin of the Tomsk State University*, 405, 162-167. doi: <https://doi.org/10.17223/15617793/405/23> [in Russian].
- Ionov, V.A. (2012). *Naloznenie aresta na imushchestvo pri proizvodstve predvaritelnogo rassledovaniia po ugovolnym delam ob ekonomicheskikh prestupleniakh* [Seizure of property during the preliminary investigation of criminal cases of economic crimes]. Moscow: Iurlitinform [in Russian].
- Jalbuu, G. (2016). Osobennosti khraneniia imushchestva, na kotoroe naloznen arest po ugovolno-protsessualnym kodeksam Rossiiskoi Federatsii i Mongolii [Features of storage of property, which is seized under the criminal procedure codes of the Russian Federation and Mongolia]. *Vestnik Omskoi iuridicheskoi akademii, Bulletin of the Omsk Law Academy*. doi: <https://doi.org/10.19073/2306-1340-2016-2-46-50> [in Russian].
- Malanchuk, P.M. (2018). Zastava v systemi zapobizhnykh zakhodiv chynnoho kryminalno-protseusualnoho zakonodavstva Ukrainy [Pledge in the system of preventive measures of the current criminal-procedural legislation of Ukraine]. *Pravovi horyzonty, Legal horizons*, 10(23), 73-77. doi: <http://www.doi.org/10.21272/legalhorizons.2018.i10.p73> [in Ukrainian].
- Muravev, K.V. (2016). Ugolovnyi protsess i realizatsiia ugovolnogo zakona [Criminal procedure and implementation of criminal law]. *Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo universiteta, Bulletin of the Tomsk State University*, 4(22), 56-68. doi: <https://doi.org/10.17223/22253513/22/7> [in Russian].
- Pivnenko, L.V. (2016). Zastava yak alternatyva zastosuvannia zapobizhnoho zakhodu u vyhladi trymannia pid vartoiu [Punishment as an alternative to the use of a preventive measure in the form of detention]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody, Collection of scientific works of the Kharkiv National Pedagogical University named after G.S. Skovoroda*, 24, 169-174. doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.192602> [in Ukrainian].
- Shatrava, S.O. (2017). Zapobihannia koruptsii v diialnosti orhaniv Natsionalnoi politsii yak neobkhidna skladova antykoruptsiinoi polityky derzhavy [Prevention of corruption in the activities of the National Police bodies as a necessary component of the country's anti-corruption policy]. *Forum prava, Law forum*, 5, 427-434. doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.206140> [in Ukrainian].
- Sinenko, S.A. (2014). Obespechenie prav i zakonnykh interesov poterpevshego v ugovolnom sudoproizvodstve: teoreticheskie, zakonodatelnye i pravoprimeritelnye problemy [Ensuring the rights and legitimate interests of the victim in criminal proceedings: theoretical, legislative and law-enforcement problems]. *Doctor's thesis*. Moscow [in Russian].
- Smaliuk, T.V. (2018). Protseusualnyi status tretioi osoby, shchodo maina yakoi vyrishuietsia pytannia pro aresht [The procedural status of a third person, regarding the property of which the issue of arrest is solved]. *Innovative Solutions In Modern Science*, 5(24), 84-98. doi: [https://doi.org/10.26886/2414-634X.8\(27\)2018.6](https://doi.org/10.26886/2414-634X.8(27)2018.6) [in Ukrainian].
- Suprun, T., & Yatsyk, T. (2018). Grounds for limiting property rights in the application of temporary seizure of property in criminal proceedings. *Baltic Journal of Economic Studies*, 1(4), 328-333.
- Verkhohliad-Herasymenko, O.V. (2017). Do pytannia nakladennia areshtu na maino tretikh osib u kryminalnomu provadzhenni [To the issue of seizure of property of third parties in criminal proceedings]. *Visnyk kryminalnoho sudochynstva, Bulletin of criminal proceedings*, 1, 20-27 [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro vnesennia zmin do Kryminalnoho ta Kryminalnoho protseusualnoho kodeksiv Ukrainy shchodo vykonannia rekomendatsii, yaki mistiatsia u shostii dopovidi Yevropeiskoi komisii pro stan vykonannia Ukrainoiu Planu dii shchodo liberalizatsii Yevropeiskym Soiuzom vizovoho rezhymu dlia Ukrainy, stosovno udoskonalennia protsedury areshtu maina ta instytutu spetsialnoi konfiskatsii": vid 18 liut. 2016 r. No. 1019-VIII [Law of Ukraine "On amendments to the Criminal and Criminal Procedural Codes of Ukraine regarding the implementation of the recommendations contained in the sixth report of the European Commission on the state of implementation by Ukraine of the Plan of Action for the liberalization of the European Union visa regime for Ukraine in relation to the improvement of the procedure for the arrest of property and the institution of special confiscation" from February 18, 2016, No. 1019-VIII]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 11 [in Ukrainian].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Адмиралова И. А. Административно-правовое обеспечение прав и свобод граждан в полиции зарубежных государств. *Административное и муниципальное право*. 2014. № 12. С. 1277–1288. doi: <https://doi.org/10.7256/1999-2807.2014.12.12692>.
- Білецький А. В. Досвід участі громадськості у заходах щодо запобігання корупційній злочинності в Україні. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 136. С. 225–235. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.136.93223>.
- Girginov A. Confiscation and Criminal Assets Recovery – Review of Bosnian Law. *Beijing Law Review*. 2017. No. 8. P. 252–270. doi: <https://doi.org/10.4236/blr.2017.83015>.
- Григорьев В. Н. О правовых позициях Конституционного Суда Российской Федерации при наложении ареста на имущество. *Вестник Томского государственного университета*. 2016. № 405. С. 162–167. doi: <https://doi.org/10.17223/15617793/405/23>.
- Ионов В. А. Наложение ареста на имущество при производстве предварительного расследования по уголовным делам об экономических преступлениях : монография. М. : Юрлитинформ, 2012. 192 с.

- Жалбуу Г. Особенности хранения имущества, на которое наложен арест по уголовно-процессуальным кодексам Российской Федерации и Монголии. *Вестник Омской юридической академии*. 2016. № 2 (31) С. 46–50. doi: <https://doi.org/10.19073/2306-1340-2016-2-46-50>.
- Маланчук П. М. Застава в системі запобіжних заходів чинного кримінально-процесуального законодавства України. *Правові горизонти*. 2018. Вип. 10 (23). С. 73–77. doi: <http://doi.org/10.21272/legalhorizons.2018.i10.p73>.
- Муравьев К. В. Уголовный процесс и реализация уголовного закона. *Вестник Томского государственного университета*. 2016. № 4 (22) С. 56–68. (Серия «Право»). doi: <https://doi.org/10.17223/22253513/22/7>.
- Півненко Л. В. Застава як альтернатива застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. 2016. Вип. 24. С. 169–174. (Серія «Право»). doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.192602>.
- Шатрава С. О. Запобігання корупції в діяльності органів Національної поліції як необхідна складова антикорупційної політики держави. *Форум права*. 2017. № 5. С. 427–434. doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.206140>.
- Синенко С. А. Обеспечение прав и законных интересов потерпевшего в уголовном судопроизводстве: теоретические, законодательные и правоприменительные проблемы : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. М., 2014. 230 с.
- Смалюк Т. В. Процесуальний статус третьої особи, щодо майна якої вирішується питання про арешт. *Innovative Solutions In Modern Science*. 2018. № 5 (24). С. 84–98. doi: [https://doi.org/10.26886/2414-634X.8\(27\)2018.6](https://doi.org/10.26886/2414-634X.8(27)2018.6).
- Suprun T., Yatsyk T. Grounds for limiting property rights in the application of temporary seizure of property in criminal proceedings. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4. No. 1. P. 328–333.
- Верхогляд-Герасименко О. В. До питання накладення арешту на майно третіх осіб у кримінальному провадженні. *Вісник кримінального судочинства*. 2017. № 1. С. 20–27.
- Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стосовно удосконалення процедури арешту майна та інституту спеціальної конфіскації : Закон України від 18 лют. 2016 р. № 1019-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 11. Ст. 127.

Стаття надійшла до редколегії 11.03.2019

Zelkina T. – Postgraduate Student of the Department of Criminal Procedure of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4751-5514>

Entity and Current Questions of Property Seizure in Criminal Proceedings at the Stage of Pre-Trial Investigation

The **purpose** of the article is to study the essence and actual issues of property seizure in criminal proceedings at the stage of pre-trial investigation. **Methodology.** The paper uses general scientific and special-scientific methods of cognition, the concrete combination of which is determined by the purpose and objectives of the study. Using the formal-logical method has allowed to define, clarify and supplement the individual concepts of the category and thus to organize the conceptual-categorical apparatus. Methods of formal and logical logic were also used, in particular methods of analysis and synthesis, deduction and induction, analogies and generalizations, and others like that. The **scientific novelty** of the article is due to the fact that it is a study of the seizure of property in criminal proceedings at the stage of pre-trial investigation at the present stage of state-legal development with the allocation of a number of urgent problems in this area. **Conclusions.** Today, the seizure of property is one of the most common examples of limiting the property rights of individuals in the criminal process at the pre-trial stage. Further research in this area should be linked to the detailed elaboration of specific legal regulation issues in this area. As an example, this is a matter of ensuring the rights of third parties, the property of which the issue of arrest is being resolved. Problems arise in the case of securities seizure. The seizure of securities requires the creation of an effective mechanism for controlling their circulation. Another interesting issue is the possibility of arresting property that has funds in the form of so-called criminals, whose status as an object of civil-legal relations is not clearly defined today, not to mention the criminal procedural status of this phenomenon, etc.

Keywords: property; arrest; criminal proceedings; pre-trial investigation; procedure; criminal process.